

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Balev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

MELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Műrdetések díjazásáért

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Budapestben 50 banival több

Ne alamizsnát...!

Ma délelőtt hatszáz munkanélküli vonult az aradi városházára és megyeházára, hogy a polgármestertől és a megyei prefektustól gyorssegélyt kérjenek. A hatszáz ember csak küldöttsége volt annak a sok-sok munkanélkülinek, akik Aradváros és Aradmegye területén élnek, illetve nyomorognak. A többiek, az ezek nem jöhettek el egyrészt közrendészeti okok miatt, de másrészt azért sem, mert a nyomoruságnak már olyan fokán állanak, hogy talán már ruhájuk sincs, amiben a hideg téli uccára kijöhessenek. Elképzelhető az az inség, amely a munkásság egy tekintélyes rétegére szakadt önhibáján kívül. A munkaalkalom hiánya egyik napról a másikra kenyérlenné tett sok-sok családot, akik pedig akar-nak, szeretnek és tudnak dolgozni.

És itt ismét a kormány gazdasági politikájának negatív eredményével és kínos hatásával állunk szemben. Az elkövetett hibák a dolgok logikus törvényszerűségével éreztetik hatásukat és a következmények elől nem lehet kitérni. Mert nem maradhat következmény nélkül az a kampány, amelyet súlyos adóterhek, szállítási tarifák, vámilletmények alkalmazásával és adminisztratív torturák előidézésével folytat a kormány az ország termelésének rendje ellen. A gyárak, vállalatok és kereskedők nem hiába nyögnek és jajgatnak már évek óta a súlyos csapások alatt — ime a következmény, amely minden anknél, szónoklatnál, újságcikknél beszédesebben és világosabban mutat rá a kormány hibás gazdasági és pénzügyi politikájára. A munkanélküliek nem bírják sokáig a várakozást, az éhség és nyomor elvitte őket a városházára és a prefekturára, hogy segélyt kérjenek, egy falat kenyeret, amellyel pillanatnyilag megnyugtassák korgó gyomrukat.

A munkanélküliek kérték jöttek szépen, fellelmesen és a hatóságoknak adniuk kell sürgősen, kimerítve minden anyagi lehetőséget. Ugy a városnak, mint a megyének sokféle és gyakran felesleges pénzalapjai vannak sokkal mellékesebb célokra is. Nem szabad tehát a munkanélküliek kérését szűkkeblűen és krajcároskodva kezelni. A polgárság megértően, szánakozva nézi az önhibájukon kívül nyomorba került embereket és úgy tekinti őket, mint a rossz állami gazdálkodás ártatlan áldozatait. Aradváros polgársága humánus érzéseiben érintve kéri is a hatóságokat, hogy az adófizetők verejtékes filléreikből összegyűlt közpénzekkel mindenesetre segítse a szerencsétlen munkanélkülieket. Oldják meg ezt a fájó kérést saját hatáskörükben úgy, hogy az elemi csapásnál is pusztítóbb politika károsultjai hozzájussanak az alázatosan kért falat kenyérhez. De tegyenek egyszerűsmind lépéseket olyan irányban is, hogy a dolgozni akaró kérges kezekbe ne alamizsnát, hanem munkát adhassanak. Mert nem a szerencsétlen munkanélküliekre megalázó az, hogy alamizsnát kérnek, hanem a városra, a megyére, az országra vet rossz fényt, ha termelő munka helyett könyöradományokat kénytelen adni a dolgos kezekbe, amelyek ebben a gazdag, szép országban téllenségre vannak kárhóztatva.

Különös bonyodalmak az elbocsátott tüdőkórházi gondnok körül.

Ellentétek Aradváros és a megyei prefektúra között.

Angel polgármester nyilatkozata.

(Arad, január 9.) Irtunk arról, hogy Georgescu János prefektus jelentést tett a miniszteriumnak Jonas Vasil tudósanatóriumi gondnok elbocsátása ügyében és a belügyminiszterium elrendelte, hogy az aktákat terjeszszék fel hozzá. Ezügyben ma Angel István dr. a következő nyilatkozatot tette:

— Különösnek találom, hogy a megyei prefekturához nyújtanak be felelőszését a város vezetőségének határozatai ellen. Aradvárosnak, mint törvényhatósági joggal felruházott városnak autonómiája van és nekem, mint e város polgármesterének, tiltakoznom kell minden olyan kísérlet ellen, amely a város autonómiáját sérti meg. Az aradi prefektúra nem felelős a városnak és a közigazgatási törvény értelmében a városok közvetlenül a belügyminiszteriummal állanak összeköttetésben és nem a prefekturákkal. A törvény 16., 37. és 333. szakaszai értelmében

a prefektus csak akkor szólhat bele a városi adminisztrációba, amikor az állam érdekét, vagy a közérdeket sértő intézkedést vélné. Nem engedhetem meg, hogy a nyilvánosság előtt oly szímben tűnjön fel a dolog, mintha az aradi prefektúra felettes hatósága lenne az autonóm városnak.

Ezzel a nyilatkozattal szemben illetékes helyem azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a közigazgatási törvény 340-ik paragrafusával köteleességé teszi a megyei prefektusoknak, hogy a szociális és jótékony intézményeket felülvizsgálja, akár megyei, állami vagy városi intézmények legyenek azok és az esetleges szabálysértésekről jelentést tegyen a belügyminiszteriumnak. E paragrafus értelmében tehát Georgescu János prefektusnak jogában áll, sőt kötelessége az aradi kórházak és jótékony egyesületek működését figyelemmel kísérni.

Miért utazott külföldre Titulescu?

Az ellenzéki lapok újból lanszirozzák a külügyminiszter lemondását. Külföldön is folyik a kormány és az ellenzék hatalmas összecsapása.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) A Cuvantul ma figyelemreméltó cikket ír arról a szívós és a román belpolitikában szinte példátlanul álló kemény harorról, amely nyíltan és a kulisszák mögött játszódik le a kormány és az ellenzék között. Az ugyanis — írja a lap — most már csak másodrendű kérdés, hogy a csatát idehaza, belföldön nyerjék meg. A nyilatkozatok és a külföldi lapokban naponta megjelenő interjúk azt látszanak igazolni, hogy úgy a kormánynak, mint az ellenzéknek egyesegyedül a külföld véleménye a fontos és a harcban álló felek mindegyike igyekszik magának megnyerni a külföld bizalmát, amely aztán olyan erkölcsi nyomás lehet ellenfelére nézve, amellyel annak feltétlenül számolnia kell. Az ellenzéknek a határokon túli akcióját — írja a lap — nagy foltokban ismerjük, most azonban nagyon érdekes, hogy ezeket a támadásokat milyen módon kísérel meg kivédeni a kormány. A Cuvantul idézi azokat a francia, angol és olasz lapokat, amelyek szimpatizálnak a kormánnyal s amelyek tendenciával ir-nak a nemzeti-parasztpárt forradalmi jellegű aspirációiról, amellyel — szerintük — az anarchiát akarják elhínteni a Balkánon. Minden súly nélkül való lapok ezek — írja erre ma a Cuvantul — s a vonatkozó cikkekből nyíltan látszik ki a lóláb, különösképen, amikor Bratianu Vintila „heroizmusát“ hozzák szóba, aki „minden energiájával azon van, hogy hazájának bármi áron is megszerezze a kölcsonnt.“ Az persze, hogy ez nem sikerül, csak az ellenzék aknamunkájának tekinthető, mert hiszen már mindenütt nagyon is jól tudják, hogy mit akar Maniu a Balkánon! Hát azt minden esetre nem akarja, — üzi hozzá a Cuvantul — amit Bratianu Vintila akar, aki mit sem törődik az-zal, hogy a román néppel való összeütközése tényleg előidézheti azt, ami ma még csak ijesz

tés akar lenni, ami azonban ha bekövetkezne, azt egyesegyedül Bratianu Vintila magatartása idézné elő — fejezi be nagy érdeklődést keltő fejtegetéseit a lap.

A kérdéssel kapcsolatban a Lupta úgy értesült, hogy Titulescu külföldi útja a kormány külföldi propagandájával van szoros összefüggésben. Titulescu elutazása, — aki a Monitorul Oficialban megjelent dekrétum szerint speciális misszióval utazik külföldre — a hosszú készülődés dacára, egészen váratlanul történt s most már a nemzeti-parasztpártban sem tudják, hogy mindezek után mit higgyenek a külügyminiszter felől, akiről nyílt titok, hogy különös jóviszonyban áll a kormány el-lenségeivel. A lap szerint Titulescu váratlan és gyors elutazását azzal magyarázzák a politikai körök, hogy a külügyminiszternek azért kellett elutazni, mert le akart mondani, de Bratianu Vintila jobbnak találta azt a megoldást, hogy Titulescu egyelőre bizonyos címen külföldre utazzon, nehogy lemondásával meggyengítse a kormány helyzetét. A lap azonban befejezett tényként állítja, hogy Titulescu rövidesen tényleg le fog mondani.

— Aradi egyesületek rendőri ellenőrzése. Egy, az aradi rendőrséghez érkezett belügyminiszteri rendelet értelmében az egyesületek, vállalatok, társaságok és mindazon intézmények, amelyek jogi személyiségként vannak elismerve, ellenőrzés alá esnek. A hatóságok megvizsgálják, hogy megfelelnek-e a közbiztonság és egyéb törvényes követelményeknek és hogy az illető társaságok tagjai a reáruk bizott pénzt tényleg az alapszabályokban meghatározott célokra használják-e fel. A fenti intézmények szükség esetén kötelesek okmányait, engedélyeiket, költségvetéseiket és összes irataikat a belügyminiszteriumhoz el-lenőrzés végett felküldeni.

Aradváros védekezik az árvíz ellen.

A csálai erdő alatt jégtorlódás van a Maroson.

(Arad, január 9.) Angél István dr. polgármesternek ma jelentést tettek, hogy a csálai erdő alatt, Arad határán túl torlódik a jég, ami az olvadás idején azt a veszélyt hárítja Aradra, hogy ott önt ki a Maros. A polgármester az értesítés vétele után azonnal megtervezte az intézkedéseket arravonatközlőlag, hogy elhárítsa Arad felett az árvízveszélyt. Utasította Muresan János főmérnököt, lépjen kontak-

tusba a folyammérnökséggel és állapítsák meg a teendőket, hogy megszüntessék a jégtorlódást és biztosítsák a nyugodt lefolyást. Holnap reggel megy ki a főmérnök a folyammérnökség megbízottjával a helyszínre és ezután együttesen jelentést tesznek az aradi prefektúrának, amelynek a feladata a szükséges intézkedéseket megtervezni, miután az a terület már a megyéhez tartozik.

Eles harc indul a banktörvény ellen.

Az új pénzügyi törvénytervezet súlyos rendelkezései. — A törvény eltiltja a bankokat az árukereskedelemtől. — Külföldi pénzügyi intézetek nem fogadhatnak el betéteket.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Bratianu Vintila miniszterelnök nemrégiben a parlamentben bejelentette, hogy nem fog politizálni, nem fogja az idejét a kormány elleni támadások kiparizálásával eltölteni, hanem mindent figyelmen kívül hagyva, hozzájárul a pénzügyi helyzetünk javításához és szanálásához. Ebben a pillanatban az a helyzet, hogy Bratianu Vintila uton van igérete beváltásához. Az egész közvéleményt pénzügyi kérdésekkel foglalkoztatja és a régi bevált liberális recipe szerint olyan optimisztikus várakozási helyzetet teremtett, hogy valóban ma eltörpült minden közlekedés és riválódás.

A Banca Nationala kamatmérésről aliciójával egyidejűleg a megindított kölcsöntárgyalások felé fordult ma az egész ország figyelmébe és ettől várja mindenképpen a katasztrófa méreteket öltő gazdasági krízis enyhülését. A közeli jövő fogja beigazolni, hogy mennyire jogosult az optimizmus és mennyire teljesednek be a pénzügyi helyzet javulásához fűzött remények.

Amilyen jó atmoszférát teremtett a kölcsönalkú, annyira konsternációt keltett a nyilvánosságra került banktörvénytervezet, melyet a Bankárszövetség készített azzal a céllal, hogy az törvényvé válik. A tervezet egyébként indoklásokról folytán került nyilvánosságra és emiatt kínos helyzetbe kerültek annak előkészítői. Súlyos támadásokkal illették őket és ózók céljuk elérését látják a tervezetben. Liberális manővernek állítják be a problémát és úgy az érdekelt pénzügyi körök, mint az ellenzéki pártok a legnagyobb és leghevesebb harcot jelentik be a tervezet ellen. Nemrég foglalkoztunk a tervezettel és

nagy vonásokban megemlékeztünk annak rendkívül súlyos rendelkezéseiről. A már közöltékben kívül íme még néhány szakasz: Annak a banknak, mely a bankszakma minden ágával foglalkozik és székhelye Bucarestben van, legalább húszmillió lej alapítójának kell lenni. Ugyanennyi alapítójának kell lenni annak a vidéki pénzügyi intézetnek is, melynek három más városban működő fiókja van. Ha a bank bizonyos ügyletekkel foglalkozik csak és betéteket nem fogad el, alapítójának legalább 10 millió lejnek kell lenni. Bankok nem foglalkozhatnak árukereskedelemmel, csupán birományi vagy angros alapon, de ekkor sem a saját számlájára, hanem kizárólag azon vállalatok számlájára, melyekkel összeköttetésben vannak. Nem köthet üzleteket, nem közvetíthet és nem szerezhet ingatlan vagyont az igazgatóság, felügyelőbizottság tagjaival s a bank tisztviselőivel. Nem szerezhet ingatlant csak saját ászkallotójára részére vagy tisztviselői lakása számára. Ha egy bank valamelyik üzletfele likvidálása révén ingatlanhoz vagy árukereskedelehez jutott, köteles azt három év alatt eladni. Szükség esetén a Bankár-tanács adhat még legfeljebb hároméves haladékot. A banktörvény életbeléptetésekor a Banktanács megállapítja a már működő bankok betétkelési jogát és a betétek nagyságát. Külföldi bankfiókok gyűjtőbiztosítását végeztet betéteket nem fogadhatnak el. Ezek a leg súlyosabb intézkedések a tervezetnek, amely, amint már fentebb is mondtuk, élénk visszhangra talált. Az összes fővárosi lapok behatároltan foglalkoznak vele és nagy általánosságban állást foglalnak ellene.

Berlini filmművész nő szenzációs botránya.

Elisabeth Bergner titokzatos élete. — A bankárleány rejtélyes eltűnése. — Három márkás kártyán egy „kirándulásért”.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) A német fővárosnak hatalmas botrány szenzációja van. Az események középpontjában Elisabeth Bergner áll, a világhírű német filmművész, akit Aradon is jól ismer a mozilátogató közönség, hisz a „Florenzi hegedűs”, a „Szerlem” és más nagyobb filmekből még élénk emlékezetében lehet mindenki előtt ideges, törekeny alakja és soványas arca, amely azonban az emberi indulatok legkülönbözőbb skáláinak visszatükrözésére képes. A botrány ezáltal nem a szokásos mozi reklám, hanem feltűnőre vált valóság, akármennyire is agyon akarják hallgatni a német lapok. Elisabeth Bergner ugyanis kedvence egész Németországnak és nemcsak mint filmszínész, hanem mint prózai színész is egyike a legnagyobb tehetségeknek a német birodalomban, aki két színházban is szokott Berlinben fellépni. Hogy mennyire értékeli Bergner talentumát, arra jellemző az, hogy a német kormány megakadályozta Amerikába való kivándorlását, noha oda mesés ajánlatokkal csábították. Így aztán Elisabeth Bergner megfelel

anyagi kárpótlás mellett otthon maradt és egy másuttán készítette az UFA. filmjeit. A művész nő alig van valamivel túl a harmincon, özvegy asszony, akire férje óriási vagyont hagyott, amellyel maga is vagyont keres, úgy hogy már ez is magával hozza, hogy különlegesebb életmódot éljen, mint egy más ember. Berlin új villanegyedében, Berlin-Zehlendorfben építettett magának egy kastélyt, amelynek minden szobája egy szeszélyes asszony szabad fantáziájának bélyegét viseli magán. A művésznő hiába akarja bárki is meglátogatni palotájában: nem lehet. A kastélyt négy méter magas kőkerítés veszi körül, a kerítést pedig egy kilométer szélességben őserdő övezi, amit ügyes kertészek varázsoltak oda. Mintegy mint ha védeni akarná a művésznőt holmi láthatatlan ellenségektől. A kastély hatalmas vaskapuja csak néha nyílik ki, amikor Elisabeth Bergner gyönyörű Hansa-Lloyd kocsija kigördült rajta.

A művésznő remégiben fejezte be egyik legpompásabb filmjét a Donna Iuanna-t, amelynek felvételei spanyol földön készültek. Amikor hazajött, süttogni kezdtek a művésznőről — amit különben a stúdiók környékén már régen tudtak — hogy idegéletében változás állott be. A művésznő állandóan fiatal lányokkal barátkozik, sőt valósággal udvarol nekik. Spanyolországban — hogy a népszokásokot elsajátítsa — egy félvad, de csodaszép cigánylánnyal élt együtt hetekig. Amikor a lány vőlegénye ezt megtudta, meg akarta ölni Elisabeth Bergnert és csak nagy nehezen lehetett

A lithium és borsavas natrium tartalma vasmentes

SALVATOR FORRÁS,

a vese, hólyag és rheuma leghatásosabb gyógyvize!

Kapható mindenütt!

Nagybani lerakat:

Arad, KARDOS MIKLÓS

megfőkezni. Most aztán Berlinben került egy nagy botrány középpontjába Bergner. Egy berlini bankárnak 16 éves leánya ugyanis a napokban nyomtalanul eltűnt. A rendőrség és a magán-detektívek egész raja képtelen volt nyomára jutni az eltűntnek és már gyilkosságra gondoltak, amikor egy detektív kibogozta az ügyet és egy szép napon megállt Elisabeth Bergner autója a bankár palotája előtt és a gépkocsiból sértetlenül az eltűnt leány szállt ki. A detektív bejáratos volt a filmstúdiókba és a nyomot Elisabeth Bergner egy ellenlábás kollegájától kapta s a nyom helyesnek is bizonyult. A berlini lapokban pedig ma, amikor a legújabb Bergner-pletyka már az érdeklődés homlokterébe került, két háromsoros hírt jelent meg. Az egyik hasáb elején ez volt:

— X. Y. kisasszony, az ismert berlini bankár leánya tegnap érkezett vissza háromnapos sikírándulásáról, amelyet München környékén tett barátnőivel és barátjaival, a berlini pénzarisztokrácia ismert tagjaival.

A másik hasáb végén pedig ez állott:

— Elisabeth Bergner filmszínész, akit az utóbbi felvételek igen kimerítő munkái annyira kifárasztottak, hogy három napra elutazott Berlinből, tegnap érkezett haza és nem tudja senki, hol töltötte nagy visszavonultságban a három napot.

Ez a két szemtitmondó, de mégis mindent megmagyarázó hír volt ma a szenzáció Berlinben. A tényeket nem irhatták meg a lapok, tekintettel a szereplő személyekre. Azonban így is mindent megértettek az emberek. Hozzá tartozik még az is az ügyhöz, hogy a bankár 300 ezer márkás (cca 12 millió lej) kártérítési pert indított Elisabeth Bergner ellen, mert leánya háromnapos „kiránduláson” volt.

Agyonlőtte magát egy magyar dzsentri.

Budapestről jelentik: Halasi Tibor 24 éves foghallgató Szolnokon, édesanyja lakásán agyonlőtte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkos fiatalember, aki eleganciája, szépsége és gazdagsága miatt kedvence volt a társaságoknak, sokat szórakozott és költekezett. Az apja, Halasi Tibor, cs. és kir. kamarás, nyug. huszárörnagy elváltan Debrecenben, anyja pedig, aki Kiss Ferenc takarékpénztár igazgató leánya és dr. Kiss Ernő felsőházi tag nővére, Szolnokon gazdálkodik nagy birtokán. Halasi Tibor tegnap, mint mások, esti szórakozása után hazatért, üdvözölte anyját, majd visszavonult szobájába, ahonnan pár perc múlva dörrenés hallatszott és mire az édesanyja berohant, a fiu átlőtt halántékkal, holtan feküdt a padlón. Apját táviratilag hívták le a temetésre.

— Püspökké szentelték Magyarország hercegprímását. Rómából jelentik: A pápa tegnap délelőtt püspökké szentelte fel dr. Serédy Jusztinánt, a magyar hercegprímást. A ceremónia nagy ünnepélyességgel ment végbe, a magyar kormányt Barcza György rendkívüli követ képviselte. A beszenteselés után a pápa reggelit adott az új püspök tiszteletére. A vendégek arany edényből ették végig a reggelit, az italok között pedig tokaji bor is volt. A pápa Magyarországot köszöntötte fel. Tegnap este Sotzinger, a Bencés-rend generálisa vacsorát adott Serédy dr. tiszteletére, aki csütörtökön már Pannónalmára érkezik.

Aranyszínű szőke hajad...

Siess az élet délibáb...

Két tangódal, olyan amelynél szebbet évek óta nem komponáltak. Kottája darabonként 40 lej.

MORAVETZ kiadás, mindenütt kaphatók.

Titokzatos halál Aradon.

Máramarosi kereskedő tragikus elhunyt egy aradi vendéglőben.

(Arad, január 9.) Megrendítő és titokzatos haláleset történt tegnap este Aradon. A Matei Corvin (Hunyadi) ucai Weisz Jakab-féle vendéglőbe a késő esti órákban beállított egy fiatal ember, leült egy asztal mellé és vacsorát rendelt. Amikor elfogyasztotta az eléje tett ételeket, még egy pohár tejet kért. Rövid idő múlva az ismeretlen felállt, a vendéglő közepéig vánszorgott és kintől eltorzult arccal hörögte:

— Jaj! Végem van...

Azután elterült a szoba közepén. A megremült vendégek orvosért siettek, közben a szerencsétlen a fájdalomtól elkékült arccal vergődött a padlón és néhány perc múlva kiszenvetett. Megérkezett a helyszínre dr. Luszt Ferenc hatósági orvos, aki már csak a beállott halált konstatálhatta. A hullán megjelent foltok arra engedtek következtetni, hogy a fiatal ember nállát mérgezés okozta. Értesítették a rendőrséget is, ahonnan az ügyeletes komiszár ment ki a vendéglőbe. Elkutatta a fiatal ember ruháját és a zsebekben talált írásckból megállapította, hogy Lövinger Ábrahámnak hívják, máramarosszigeti illetőségű, huszonnyolc éves kereskedő. Dr. Luszt Ferenc lefoglalta azonnal mindazokat az ételneműeket, amelyekből a tragikusan elhunyt kereskedő fogyasztott. Különösen a tejet találta gyanusnak a vizsgálat és nem tartják kizártnak, hogy a halál oka a romlott tej által okozott mérgezés volt. Az ügyet jelentették az ügyészségnek is, ahol elrendelték a hulla felboncolását. Lövinger Ábrahám holttestét az alsó temető halottasházába szállították és ott fogják felboncolni.

Uj bonyodalmak

a szentgotthardi gépfegyverek miatt.
Nagy tanácskozások a kisantant-államok között.
— A Népszövetséghez nem érkezett semmiféle panasz.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Bratianu Vintila miniszterelnök ma visszatért a fővárosba mihaesti-i birtokáról, ahol az ünnepeket töltötte és azonnal megbeszélést folytatott Duca ideiglenes külügyminiszterrel a magyarországi fegyvercsempészség ügyében. Duca ismertette a nyomozás eddigi adatait és kifejtette, hogy Románia szolidárisan fog eljárni a kisantant többi államaival. A lapok jelentése szerint egyébként Lengyelország válasza már megérkezett és azt tartalmazza, hogy Lengyelország nem is vár semmiféle fegyverszállítmányt Olaszországból.

Az Adeverul diplomáciai körökből nyert értesülése szerint a kisantant nem kíván közvetlenül beleavatkozni a magyarországi fegyvercsempészség ügyébe és bevárja a nagyhatalmak esetleges kezdeményezését a szentgotthardi ügyben.

A Rador közli, hogy Duca helyettes külügyminiszter tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Ciolak Antics jugoszláv követtel a magyarországi fegyvercsempészség ügyében. A megbeszélést az a tény tette szükségessé, hogy most már végleg kiderült, hogy a gépfegyvereket nem Lengyelország számára rendelték és a szállítmány már a tizedik volt, amelyről kiderült, hogy Magyarország részére szánt fegyvereket tartalmazott. A kisantant államai rendkívül fontosságot tulajdonítanak ennek a kérdésnek. Azok a megbeszélések, amelyeket a kisantant államai folytattak és folytatni fognak, a szövetség közös lépését és egységes magatartását fogják körvonalazni. Értesíteni fogják a nagykövetek tanácsát, amely beszüntette a szövetséges katonai ellenőrzést, a Népszövetséget, amely az ellenőrzés megszűnte után a felügyeletet magára vállalta. A kisantant ezenkívül a maga számára intézkedési jogot kíván. Ezzel szemben Genéből jelentik, hogy a Népszövetség főtávkari hivatalában semmit nem tudnak arról, hogy a kisantant kollektív jegyzéket nyújtott volna át Magyarországnak a szentgotthardi fegyvercsempészség ügyében. A Times híradása szerint élénk eszmecsere folyik egyrészt Prága és Belgrád, másrészt Budapest között, hogy vajon az esetet egyszerű vámcidensnek tekintik-e, vagy politikai jelentőségűvel ruhazzák fel. Csak a kérdés tisztázása után tesznek esetleg lépéseket a Népszövetségnek.

Minden ízében

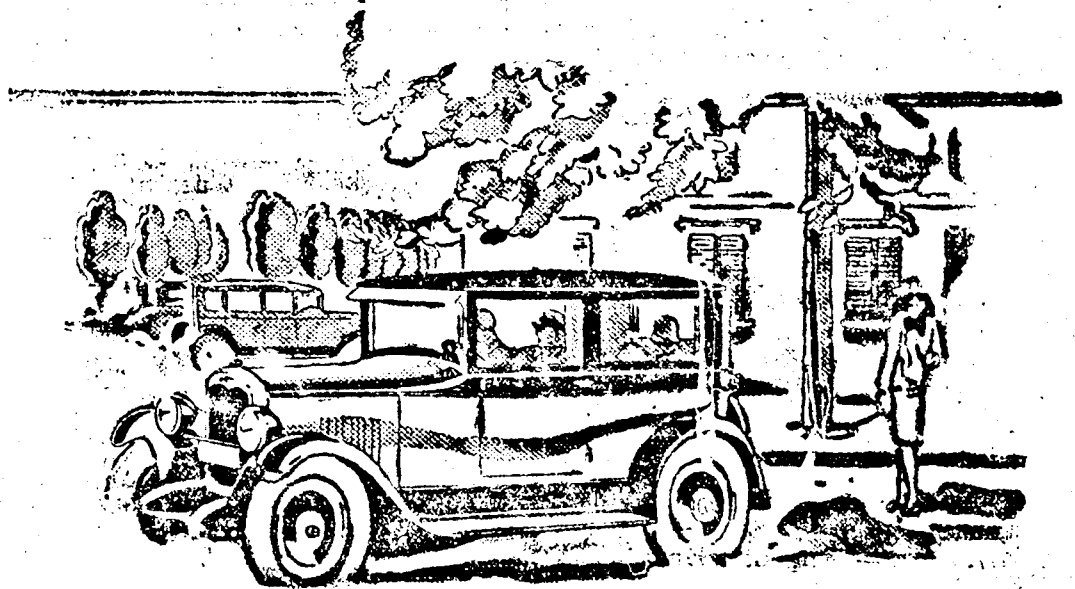
„nagy kocsi” —



Azonban árban és méretben

leredukálva, úgy hogy a világ

legolcsóbb és leggazdaságosabb autója



Csak nagy, drága kocsiknál találja a Chevrolet tökéletes arányait és nagyszerű kivitelét, valamint technikai tökéletességét.

Motorját légtisztító és olajsűrő védi. Karosszeriáját Fisher, a luxuskoosik tervezője építette.

Benzinmérővel, auto-

matikus jelzőlámpával valamint még számos modern felszerelési alkatrészrel van ellátva.

Sohasem alkalmazták olcsó kocsinál a nagy autók építési elveit olyan mértékben, mint a Chevroletnél.



A General Motors gyártmánya

Leonida & Co. S. A. Bucarest
Str. Regina Maria, 4 - Timisoara
Fotók és Reprográfia egész Kelet-Európában

285

CHEVROLET

Már 155.000 leiert vehet egy Chevrolet-autót

Megindult az olvadás világszerte.

Arviz fenyegeti Ifjómegyét. — Átvágják a Duna gátját. — Pozsony veszedelme.

(Arad, január 9.) Az enyhülés az időjárásban tovább tart és gyors olvadás indult meg az egész országban. A giurgiui jelentések szerint a megennyhült időjárás következtében megindult gyors olvadás miatt különösen a giurgiui-constantai szakaszon tartanak a Duna kiöntésétől. A folyam ugyanis tegnapi reggelre másfél méterrel emelkedett a jégkéreg fölött. Növeli a veszélyt, hogy az ár óriási erejű jégtorlaszokat sodor és attól tartanak, hogy ezek a jégtorlaszok még a vashidakat is elsodorják. Az áradás miatt a robbantási műveleteket abba kellett hagyni, még mielőtt a jeget a kívánt mértékben feltörhették volna. A kormány a N. F. R. kérésére minden óvintézkedést megtett és ma reggel több folyammérnök mintegy 500 munkás élén érkezett Giurgiuba. Ugyancsak ma reggel több utasvadás is érkezett. Az útegeket egyelőre a part közelében hagyják, hogy szükség esetén tovább folytathassák a jégtorlaszok bombázását. Ujabbán mind komolyabban esik szó arról, hogy vég-

ső szükség esetén a Duna gátját mintegy 20 kilométernyire átvágják, hogy a roppant víztömeg szabad lefolyását biztosítsák és így elkerüljék az áradás óriási pusztításait. Ebben az esetben a kormány már előre méltányos arányban kártalanítaná az albinavölgyi gazdákat. Valószínű, hogy ez a terv kivételre is kerül, mert ellenkező esetben az esetleges áradás következtében egész Ifjómegye víz alá kerülne.

A pozsonyi jelentések arról számolnak be, hogy a katonaságnak sikerült egy 40 méteres csatornát robbantania, amelyen át lassan megkezdődött a lefolyás. A veszélyeztetett részekben megtörténtek a kilakoltatások, az iskolák tornatermeit, a kaszárnyák és középületek nélkülözhető szobáit szállásokká alakították át a kilakoltítottak részére. A talajvíz felmérő magasságban elborította a vágóhid kintiját. A víz 345 centiméter magas, míg a veszély csak 500 centiméteres magasságnál kezdődik. A városházán szombat óta mentőbizottság működik.

Rémes öngyilkosságot

követnek el patkányai,
ha megveszi a

Radikál baktériumos patkány- irtó huskivonatot.

Emberre és háziállatra veszélytelen, hatóanyaga csak
a patkányt őríti meg. — Olcsó és az eredmény biztos.
Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.



Japán énekesnő Aradon.

Érdekes beszélgetés Opre Genivel az Aradon
vendégszereplő japán énekesnőről.

(Arad, január 9.) Aradváros hangversenyszerezőjének feltétlenül kiemelkedő szenzációja az a koncert, ami január 13-án, pénteken lesz a kulturpalotában. Ezen az estén egy furcsa nevű, mandulaszemű csöpp hölgy lép az aradi közönség elé. Ugy hívják, hogy Hatsue Yuasa. Japán operaénekesnő az aradi hangverseny dobogóján... már ez a pusztán tény is elegendő arra, hogy a pénteki hangversenyt kiemelje a szezon egyéb csillogó eseményeiből. Nem hiszem, hogy sokan vannak Aradon, akik tudják, hogy mit jelent Hatsue Yuasa, a világ nagy énekesnőinek névsorában és hogy az exotikumon kívül mi más vonzóereje is lehet messzi kelet emez énekművésznőjének, akinek frufus arcképe ott mosolyog már most is a bulvár nagy üzleteinek kirakataiban. Nehezen kimondható neve biztosan valami gyengédet, színeset és szépet jelent, valami furcsa virágot talán a gésák hazájában, de itt a megszüntült Európa szélén legfeljebb annyit tudunk róla néhányan, akik olykor végig böngésszük a külföldi lapok zenekritikáit, hogy él, énekel és nagy sikerei voltak a különböző metropolisokban.

Van azonban Aradon egy bájos uriaszszony, egyben istenáldotta tehetségű énekesnő is, aki látta Hatsue Yuasát, hallotta és gyönyörködött benne. Nachtnébel Lászlóné Opre Geniről van szó. Ő az, aki a fenti szűken szabott jelzőknek megfelel és ő az, aki ismeri a japán énekesnőt. Egy énekesnőt interjúolni meg egy másik énekesnőről: már maga is érdekesség, hát még mikor az egyik énekesnő közben kritizálja is önkéntelenül a másikat. Jelen esetben az európai az ázsiai?!... Ugy látszik akad az újságírás terén is szakértelesség néha napján.

N.-Opre Geni is meglepődött, amikor megmondtam, hogy miért jöttem és rutinrozottan, likőr, bonbon és cigaretta akadályokkal próbálta kivédni az ostromot, majd utánozhatatlan kedvességgel ő kérdezősködött mindenfeléről, úgy, hogy filozófiai vita hangoskodott csakhamar a fotellek felett és ha egy idegen benéz, feltétlenül az lett volna az impressziója, hogy valamelyik aradi lap rendkívül ügyes és osodátatosan szép női riportere faggat egy pápaszemes alakot valamiről és nem megfordítva. Na de aztán mégis...

— Bécsben láttam Yuasát — gondolkodott el Opre Geni — Bécsben az operában. A Pillangó kisasszonyt játszotta. Megkapó, kedves, kicsiny nő. Igazi koloratur-énekesnő. Csodás technikája van és oly szívvel énekel, oly igazán japán nő volt... nem is lehet azt szavakkal érzékeltetni. És tudja, az utolsó jelenet a gyerekekkel... A közönség tombolt. Pedig előtte Tey-Ko-Kiwa járt már Bécsben. Előadómódja naturalisztikus és úgy gondolom, kitűnő olasz iskolája van. Egyébként Bécsben olaszul is énekel. Mit mondjak még: én is elragadtatva tapsoltam a mámoros közönséggel együtt és örültem, hogy hallhattam azt a pompás japán operaénekesnőt.

Többet aztán nem is mondott Opre Geni a japán kolleganőről, de abban, amit mondott, annyi elismerés volt Hatsue Yuasa különleges művészete iránt, hogy azt nem tudta papíron kihozni egyetlen európai kritikus sem. (f. e.)

SPORT

O Magyar footballcsapat győzelme. Athénből jelentik: A budapesti III. kerület ma Athénben 2:3 arányban legyőzte az athéni kombináltat.

Kedden dől el az erdélyi fakereskedelem jövője.

Döntő tárgyalások a CFR. vezérigazgatóságával az új vasuti tarifa ügyében. — A határszéli favállalatok kritikus helyzete.

(Arad, január 9.) Jelentettük már legutóbbi számainkban, hogy az erdélyi favállalatok az Ugir bevonásával nagyszabású akcióba kezdtek az erdélyrészi faipar katasztrófájának elkerülése céljából. A mozgalom első fázisa szombaton délután zajlott le Bucurestiben, ahol egy népes értekezleten a vállalatok képviselői előterjesztették speciális panaszukat. A különböző országrészek faiparának sérelmeit összegezve, az értekezlet arra a konklúzióra jutott, hogy a vasuti szállítási tarifa nemcsak kibíratatlanul magas, hanem azonfelül még az összeállítás is aránytalan, mert a gömböc és készáru tarifája között alig van néhány százalékos különbség, holott legalább is hatvan percents differencia lenne természetesen a két szállítvány között.

Ez az aránytalanság és a magas szállítási tarifa különösen azokat a favállalatokat sújtja a legérzékenyebben, amelyeknek fűrésztelepei mélyen Erdélyben működnek, míg termelési területei a határszél közelében vannak. Ezek a vállalatok a nyensárut 4—500 kilométernyi távolságokra kénytelenek szállítani feldolgozás végett, hogy azután az exportálni szándékolt készáruat visszafuvaroztassák a határra. Elképzelhető, hogy az ide-oda szállítással milyen horribilis fuvarköltségek emésztenek fel. Ezekre a vállalatokra katasztrófális hatással lenne a mostani, már így is

Gyorssegélyt kérnek az aradi munkanélküliek.

Monstre-deputáció az aradi városháza előtt. — Georgescu prefektus akciója a munkanélküliség megszüntetésére.

(Arad, január 9.) Ma délelőtt 11 óra tájban egy öt-hatszázfői tömeg gyűlt az aradi városháza elé. Az aradi munkanélküliek monstre-deputációja volt, amely a város vezetősége elé vonult, hogy sürgős segélyt kérjen a munkanélküliek számára. A tömeg maga megállt a városháza előtt, míg egy határu delegáció Vostinár György vezetésével a polgármesterhez ment fel. Angel István dr. polgármester azonban nem volt hivatalában, miután épen abban az időben folytatta le a városházán a vizsgálatot és ezért a deputációt Marcoviciu Vince dr. helyettes polgármester fogadta a permans bizottság tagjaival együtt. A küldöttség memorandumot adott át, amelyben sürgős segélyt kért a munkanélküliek számára. A helyettes polgármester válaszában kijelentette, hogy az egy hét múlva összeülő tanács elé viszi a munkanélküliek segélyezésének ügyét és minden erejével oda fog hatni, hogy a tanács a segélyt meg is szavazza. Vostinár kihirdette az eredményt a tömegnek, amely azután a prefektúra elé vonult. Georgescu János prefektus ugyanis időközben tudomást szerzett a munkanélküliek felvételéről és maga kérte a vezetőket.

Vostinár György a prefektus előtt ismertette a munkanélküliek kétségbeesett helyzetét és azt a tényt, hogy egyes gyáraknál azok a munkások is, akik még állásban vannak, napokon keresztül nem dolgozhatnak. A munkásság már nem tudja tovább segélyezni a munkanélkülieket és ezért most a hatóságokat kéri erre. A prefektus válaszában kijelentette, hogy ő már két héttel ezelőtt, még mielőtt hozzáfordultak, részletes felterjesztésben ismertette a kormány előtt a munkanélküliek helyzetét és felterjesztésében arra kérte a kormányt, adjon az aradi gyáraknak megfelelő munkát. Hogy a további lépéseket megtehesse, felkéri a munkásság képviselőit, adjanak be péntek estig hozzá részletes memorandumot, amelyben precíz, helytálló adatokkal sorolják fel, melyik szakmában hány munkást bocsátottak el és milyen pénzbéli vagy természetbéli se-

aránytalanul magas tarifa újabb felemelése, amely vagy csődbe kergetné a cégeket, vagy pedig arra kényszerítené őket, hogy üzemeiket azonnal beszüntessék. Mindkét esetben a munkanélküliek újabb ezrei kerülnek az utcára és ez több kárt jelent az államnak, mint amennyi jövedelmet remél a tarifaemelésből.

Az értekezlet részletesen foglalkozott a felmerült speciális sérelmekkel, melyeket azután a faipar általános érdekeinek közös nevezőjére hoztak. A panaszokat közös memorandumban összegezték és azt átnyújtották az Ugir vezetésének, amely már a holnapi napon érintkezésbe lép a CFR. illetékes szerveivel, valamint a kormánnyal is. Ezek a tárgyalások fogják eldönteni a tarifaemelés sorsát s minden okunk megvan a reményre, hogy a kormány deferálni fog a memorandum súlyos érvelei előtt és eltekint a tarifaemelésről, ha csak nem akarja az erdélyi faipar halálos ítéletét aláírni.

? Pénze van szüksége ?

Gyűjtsön

„Amitié“

bélyeget!

Követelje ingyen minden kereskedőtől!

A vizumvállalat, könyv- és
papírüzlet a régi helyen van!
Sándor Ferenc
Lengyel-ház. — Megyeházzal szemben.

— Cáfolták a csehszlovák köztársasági elnök betegségét. Bucurestiből jelentik: A bucuresti csehszlovák követség megcáfolta a Massaryk köztársasági elnök betegségéről elterjedt híreket. Az elnök kitűnő egészségnek örvend és az ünnepeket lenai kastélyában töltötte, ahonnan a jövő hét végén tér vissza Prágába.

Károlyi Mihály panaszt tett a magyar kormány ellen.

Birtokainak elkobzása miatt a Népszövetséghez apellált a volt magyar köztársaság egykori elnöke.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Az emberi jogok francia ligája ma hivatalosan közli, hogy gróf Károlyi Mihály a Népszövetségnek panaszt emelt a magyar kormány ellen amiatt, hogy a magyar bíróságok magyarországi birtokait ha-

zaárulás címén elkobozták. A panaszban, amelynek előterjesztését a liga tette lehetővé, gróf Károlyi Mihály arra hivatkozik, hogy a trianoni békeszerződés megtiltja a háboru alatti magatartásnak büntető uton való üldözését.

Félmillióval csökkent az aradi vágóhid forgalma.

Angel polgármester megindította a hivatalos vizsgálatot. Lefoglalták a vágóhid könyveit. — Kétszer eladott vágási jegyek. — A polgármester nyilatkozata.

(Arad, január 9.) Az Aradi Közlöny közölte egyedül legutóbbi számában azokat a súlyos vádakat, amelyeket az aradi husiparosok az aradi vágóhid ellen emeltek és azt a vizsgálatot, amelyet ez ügyben a város vezetősége nyomban folyamatba tett. Mint már cikkünkben jeleztük is, a mai nappal már érlelyes tempóban indult meg a vizsgálat, amely néhány napon belül feltétlenül világosságot derít azokban a panaszokban, amelyeket az aradi husiparosok hangoztatnak. Aradváros vezetősége különben ma a leghatározottabban kihangsúlyozta, hogy feltétlenül rendet teremt az aradi vágóhidon és minden erejével visszaállítja a régi állapotokat, amikor a felek a legteljesebben meg voltak elégedve az ottani helyzettel. A megindult vizsgálat már ma bizonyos konkrétumokat produkált és ezeknek érdekes részletei a következők:

A polgármester lefoglalta a könyveket.

Ma reggel Angel István dr. polgármester megjelent az aradi vágóhidon, ahol nyomban bevezette az előzetes vizsgálatot a husiparosok panaszai alapján. Kíséretében Durca Károlyi főszámvevő és Pittner János számvevő voltak. Előzetesen az aradi városházán kivették az 1925., 1926. és 1927. évekről a vágóhidi kimutatásokat és az eladott vágóhidi jegyek részletes kimutatását. Az aradi vágóhidon a polgármester bekérte magához a regisztereket és kimutatásokat, amelyeknek átvételéről jegyzőkönyvet vett fel és elrendelte, hogy azokat szállítsák be az aradi városházára a részletes vizsgálat megkezdése végett. Egyben azonban ő maga is helyszíni vizsgálatot tartott, amelynek során máris megállapította, hogy visszaélések történtek.

A polgármester egyben megállapította azt a módot is, amely szerint a visszaélések történtek, amelyek nagy károkat okoztak Aradváros pénztárának. Megállapítást nyert, hogy kizárólag az aradi városházán volt szabad a mészárosoknak és henteseknek a vágási bárcákat vásárolniuk. Ezeket a bárcákat a járattal együtt a vágások alkalmával be kellett szolgáltatni a vágóhidnak, amelynek ellenőrző közegei aztán bélyegzőt nyomtak rá a járatra és a bárcákra, „Taját” (levágva) felirassal, ezzel jelezve a bárcák érvénytelenségét. Az ezzel megbízott közegek azonban — mint ma Angel dr. megállapította — nem minden esetben érvénytelenítették a bárcákat, hanem újra eladták a mészárosoknak és henteseknek azokat, amivel százezrekkel károsították meg a városi pénztárt. Egész nyíltan folyt a jegyeknek újból való, többszöri eladása, amelyből senki titkot nem csinált, úgy, hogy a vágóhidi alkalmazottak maguk megfogták a kiigyekvő mészárosokat és henteseket, jegyeket ajánlva megvételre. A rögtön jegyzőkönyvbe diktált vallomások szerint megtörtént az is, hogy valakinek nagyobb mennyiségű jegyre volt szüksége, ami nem állott hirtelenül rendelkezésre. Az illetőnek akkor várnia kellett, míg a kért mennyiség összegyűl a

többi féltől és akkor aztán eladták neki a jegycsomót, természetesen ugyanazon az áron amelyet az aradi városházán is kell fizetni. A felek, akik azt hitték, hogy a város vezetősége honosította meg azt a könnyítést, hogy a vágóhidon is lehessen jegyeket vásárolni, nyugodtan vásároltak és viszont a városházán senkinek sem tűnt fel, hogy az utóbbi időben mennyire megcsökkent ezekben a jegyekben a forgalom. Ezek az üzelmek a múlt év május óta folynak és ha egy véletlen ki nem deríti a visszaéléseket, még ma is nyugodtan károsítanak meg továbbra is a városi pénztárt. Miután sokszáz ilyen jegyről van szó, kiszivárgott hírek szerint a jogosulatlanul elvont összeg eléri az egymilliót ejt.

Nyilatkozik a polgármester a vizsgálatról.

Angel dr. polgármester délután két óra felé tért vissza a városházára a vágóhidról. Az eddigi vizsgálat ügyében beszélgetést folytattunk a polgármesterrel, aki a következőket mondotta el:

— A könyveket és regisztereket most behoztuk a városházára és ma délután öt órától már megkezdődik a részletes vizsgálat, mely egy-két napon belül megállapítja, mennyi kárt okoztak ezek az üzelmek a városnak. Addig természetesen érdemben nyilatkozni nem tudok, csak annyit szegyezhetek még le, hogy egyelőre kihallgatásokat nem eszközöltem, azonban, ha szükség lesz rá, sorban kihallgatom azokat, akik ebben az ügyben vádlottakként, vagy tanúkként szerepelnek.

— Egyet azonban máris megállapítottam, ami gondolkodóba ejti a város vezetőségét. A múlt évi eredménnyel szemben a pénztárkönyvben fél millió lejjel csökkent az aradi vágóhíd forgalma, amely összegben a visszaélések által szenvedett kár még nincs benne. Ez csak az az összeg, amelytől a jelenlegi vágóhídi viszonyok miatt esett el a város. Nincsen szándékomban senkit sem takarni, aki bűnös, az meg fog bünhődni. A város vezetősége minden körülmények között vendet fog teremteni az aradi vágóhidon, hogy visszanyerje a felek bizalmát és visszaállítsa a régi forgalmat. A régi rend helyreállításával aztán bizonyosra veszem, hogy az aradi hentesek és mészárosok, azonkívül a felek és exportőrök újból az aradi vágóhidon fogják levágni egész szükségletüket, miután nem lesz okuk arra, hogy más vágóhidat keressenek fel.

— Azokról a rendszabályokról, amelyek a vizsgálatot követni fogják, még nem nyilatkozhatom, miután minden attól függ, mire, milyen terhelő adatok merülnek fel. Azokat, akiknek bűnössége beigazolódott, könyörtelenül az illetékes fórum elé állítjuk, hogy elnyerjék büntetésüket. Kiméletlenül fogunk elbánni azokkal, akik súlyosan megkárosították a várost és visszaéltek hivatali hatalmukkal. Hogy kik azok, azt a vizsgálat fogja kideríteni.

Éjszakai kihallgatások a városházán.

Közben pedig a vizsgálat teljes appará-



Tegnap este engecitem a csabításnak

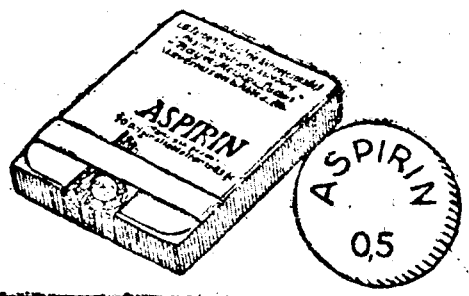
és tulszaporán kocintgattam. Ma zug a fejem és rosszul érzem magamat. Az

Aspirin.

tabletták

nyomban enyhítik a bajt és fölfrissítik a kimerült szellemi energiát.

Kérjen mindenhol eredeti Aspirin-tablettákat és, utasítson vissza úgy „pótszereket”, mint egyes tablettákat.



tussal folyik. Még éjszaka is. A husiparosok feljelentése alapján sorra felidőzték az egyes mészárosokat és henteseket az aradi városházára, ahol maga dr. Angel István polgármester vezette a kihallgatásokat és jegyzőkönyvet készített azokról a vallomásokról, amelyek ott elhangzottak. A vallomások, — melyeknek tartalma természetesen ma még hivatalos titok — súlyosan terhelők voltak az egyes vágóhídi alkalmazottakra. Éjszaka tizenkét óráig tartottak a kihallgatások, amelyeknek folyamán nagyjából világosság derült a vágóhídi üzelmekre. A mostani vizsgálat munkája a sok adat és tanu mellett mindenestre nem lesz nehéz és talán már csak órák kérdése, hogy megállapítást nyerjen, kit, vagy kiket terhel a felelősség azokért a helytelen és szabálytalan dolgokért, amelyek az aradi vágóhidon történtek már hónapok hosszú sora óta.

Ma este hat órakor különben Angel dr. polgármester elrendelte a kihallgatások folytatását. Elsősorban a vádló mészárosokat hallgatták ki, akik mindenben megerősítették előző vallomásaikat és egyben a polgármesternek átadtak néhány darabot azokból a jegyekből, amelyeket kinn az aradi vágóhidon árusítottak. A kihallgatások órákon keresztül tartottak és minden vallomásról pontos jegyzőkönyvet vettek fel. Ugyancsak ma délután megjelent a polgármesternél dr. Alexandrescu Mihály vágóhídi igazgató, aki a feljelentéssel szemben kereken tagadta és érelyesen cáfolta a vádakat. Az igazgató kijelentette, hogy most értesült ő is csak arról, hogy a már használt jegyeket még egyszer eladták a vágóhidon és ezzel jelentősen megkárosították a várost. Ezekről az üzelmekről azonban nem tudott, mert azokat egyes vágóhídi alkalmazottak követték el, akik ellen a megfelelő megtorló eljárások sürgős foganatosítását is kéri Aradváros vezetőségétől.

— A drágaság indexe. Most tette közzé a bucaresti-i Argus az 1927. decemberére vonatkozó indexszámokat. Eszerint az élelmiszerek 1927. decemberében 52.68-szor voltak drágábbak, mint 1916. augusztusában, a ruházati cikkek 70.10-szer, egyéb közszükségleti cikkek 37.44-szer. Az általános árindex 53.40 volt, ami novemberrel szemben teljes százszázalékos emelkedést jelent.

ELRENDELJÜK A MOZGÓBITÁST

azok ellen, akik még nem látták a című kiváló vigjátékot, amit azonban még ma láthat az **APOLLOBAN**.

Főszerepben: HANS JUNKERMAN, Olga TSCHÉCHOWA, Willy FRITSCH.

MEGBOLDOGULT KEGYELMES

H I R E K.

Jegyzőkongresszus Aradon.

Séreimekről panaszkodnak az ország jegyzői.

(Arad, január 9.) Ma délelőtt tartották Aradon az országos jegyzőkongresszust az aradi prefektúra nagytermében, ahol az ország összes jegyzőinek mintegy 200 delegátusa gyűlt össze. A kongresszuson, amelyen a kormány nevében dr. Lazar Ágoston alispán jelent meg, a közigazgatási törvény több oly intézkedését tárgyalták, amelyek a községekben valósággal keresztülvihetetlenek és megnehezítik az adminisztráció nyugodt haladását. Délelőtt 10 órakor nyitotta meg Buha Sándor lugosi városi tanácsos, az egyesület elnöke a gyűlést. Elsősorban a jövő évi költségvetést hagyták jóvá, majd véglegesítették az erdélyi és a régi királyságban jegyzőegyesületek között történt fuziót, amelyet nagy lelkesedéssel fogadtak el. Ennek megtörténte után került sor a jegyzők séreimeinek letárgyalására. Az első sérelem az, hogy az utóbbi időben oly gyakran helyezik át egyik községből a másikba a jegyzőket és ezeknek a cserélgetéseknek nemcsak a jegyző, hanem a községek adminisztrációja is nagy kárát látja. Kifejezést adtak ama reményüknek, hogy a felelős hatóságok belátják, hogy a cserélgetések hátráltatják a nyugodt adminisztrációt. Ezután a jegyzők kis fizetéséről és földjárandságáról beszéltek és leszögezték, hogy a régi állapotokhoz kell visszatérni, amikor a képesített jegyzőnek jó fizetése volt, amelyből kényelmesen megélhetett. Szóba kerültek a közigazgatási törvény egyes szakaszai, amelyek szinte kivétel nélkül a községekben és elhatározták, hogy ezeknek módosítását fogják kérni.

A tárgysorozat következő pontja a tisztikar megválasztása volt, amelynek során egyhanguan újra elnöknek választották meg Buha Sándort; alelnökök Serban Constantin, Comsa György, Sztojka János és Ciurgiu Miklós; jegyzők: Olariu Miklós, Eronim Vacar, Tomescu Vasil, Veagu Miklós; pénztárnok: dr. Pop Valér lettek, majd még egy 24 tagú választmányt állítottak meg az egyesület élére. A kongresszus befejezésével üdvözlő táviratokat menesztettek Duca belügyminiszterhez és Franasovici államtitkárhoz és végül elhatározták, hogy a következő kongresszust Braszóban tartják meg.

— Gyászistentisztelet Bratlanu Ionelért. Bucurestiből jelentik: Bratlanu Ionel, a nemrégiben elhunyt miniszterelnök és pártvezér lelkiüdvéért tegnap Floricában gyászmisét tartottak, amelyen a család részéről özvegye, Sabina Cantacuzino hercegnő, Bratlanu Dinu, és Bratlanu Constantin vettek részt, míg a kormány és a liberálistárpárt képviselőiben Ion Pilat, valamint dr. Anghelescu, Lapedatu, dr. Lupu, Dumitriu, Stelian Popescu miniszterek, Franasovici, Cipariu és Tatarescu államtitkárok jelentek meg. A gyászistentisztelet után a miniszterek nyomban visszautaztak a fővárosba.

— Változások a diplomáciai karban. Bucurestiből jelentik: A régen tanács aláírta a dekrétumot, amely Olha külügyi államtitkárát román követté nevezi ki a visszahívott Lahovary utódjává. Visszarendelték Bibescu madárdi követet is, míg Lazar Munteanu semmitiszéri tanácsost a párisi veoves bíróság tagjává nevezték ki Antoniadé helyébe Anastasiu Raul belgrádi és Blaga prágai szülő-attasékat kölcsönösen áthelyezték.

— Szakadás a Lupu-pártban. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul szerint Bucuresti kék kerületének Lupu-párti tagjai beléptek a nemzeti-parasztpartba. Ugyancsak az Adeverul jelenti, hogy a Lupu-párt constantai hívei is elégedetlenek bizonyos helyi ügyek miatt.

— Keller kapitány kártérítése. Budapestről táviratozzák: Keller kapitány, aki megkapta a román kormánytól a százezer dollár kártérítést, ma keresztülutazott Budapesten, hogy visszatérjen Newyorkba.

— Agglegényadó Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A családi élet védelméről törvény készül a népjóléti minisztériumban, amely valószínűleg még a nyári szünet előtt kerül a parlament elé. A javaslat alapján lefektetik a megsértett agglegényadó alapját is.

— Előléptetések az aradi rendőrségen. Megérdemelt kitüntetésben, illetve előléptetésben részesítette a belügyminisztérium az aradi államrendőrség négy rokonszenves tisztviselőjét. Ma érkezett rendelet szerint Stana Traiant, a rendőrprefektúra titkárá, III. oszt. inspektorrá nevezték ki, Orgovici Demeter, a rendőrprefektúra pénztárnoka I. osztályu komisszár lett, míg Cardas Györgyöt, a katonai ügyosztály népszerű főnökét és Scherer Árpádot, az erkölcsrendészeti ügyosztály vezetőjét, III. osztályu inspektorrá nevezték ki. Az előléptetett rendőrségi tisztviselőket számosan keresték fel üdvözlésükkel.

— A magyar numerus clausus módosítása. Budapestről táviratozzák: A magyar képviselőház holnap kezdi meg ülését és folytatja a valorizációs vitát. Ugyancsak holnap a közoktatásügyi bizottságban a numerus clausus javaslatot tárgyalják. A keresztény gazdasági párt előterjeszt javaslatát, amelynek alapján a kormány módosítani akarja a szöveget.

— A zsidó ujoncok szolgálati beosztása. Bucurestiből jelentik: A Dreptatea mai számában azt a hihetetlen hírt közli, hogy a hadsereg vezérkari főnöke rendeletet küldött volna az összes hadkiegészítőparancsnokságokhoz, amely szerint már a februárban megtartandó sorozás alkalmával az összes zsidó valásu ujoncokat a VII. hadtest keretébe kell becsztani, melynek székhelye Sibiuban van. A hetedik hadtest parancsnokságának körzetébe tartozik Sibiu és környéke, továbbá Oltenia nagy része, valamint Arad és Timisoara környéke is.

— Aradi bankigazgató gyásza. Súlyos csapás érte Henry H. Haralamb, a Banca Marmorosch Blank aradi fiókjának igazgatóját. Nővére, Marioara Jancovici, a Craioval társaságok egyik előkelő tagja, váratlanul elhunyt. A haláleset mélyen megrendítette a bankigazgatót, aki nővérének temetésére Craiovaba utazott és ma visszatért Aradra. Ma számosan keresték fel Henry H. Haralamb igazgatót, hogy gyásza alkalmával őszinte részvétüket nyilvánítsák.

— Segélyt kér az aradi magyar színház. Holnap figyelemreméltó memorandumot nyújtanak át Aradváros vezetőségének. Az aradi színház szubvencionálása érdekében többszáz aláírással ellátott memorandum készült, amelyet Aradváros társadalmának előkelőségei irtak alá és amelyben arra kéri a várost, hogy nagyobb összegű szubvenciót szavazzon meg a válsággal küzdő aradi magyar színháznak.

— Szobatisz Aradon. Ma délután négy órakor értesítették az aradi tűzoltóságot, hogy a Strada Greceanu (Perényi-ucca) 19. számú házban tűz keletkezett. A tűzoltóság néhány perc múlva megjelent a helyszínén, ahol az egyik lakásban eddig ismeretlen okokból meggyulladt egy szekrény és tüzet fogott az egész butorzat. A tűzoltóság rövid munka után eloltotta a tüzet, amely valószínűleg a kályhából kipattanó szikrától keletkezett. A kár meghaladja a huszezer lejt.

M a r c o ó

erősebb a halálnál?
Jön! Urániba Jön!

— Cluj urileány megrendítő öngyilkossága. Clujról jelentik: Tegnap délután megrendítő öngyilkosság történt Clujon. Csiky Anna 14 éves urileány, aki a Regina Mária leányiskola növendéke volt, mostoha apjának, dr. Roth Gyula cluj ügyvédnek Deák Ferenc-uccai lakásán, hetedik gimnázista bátyja Flobert-pisztolyával agyonlőtte magát. Tettét azért követte el, mert édesanyja kezebb mulasztásért megdorgálta.

— Gyilkos haragos. Matei Mihály radnai gazdának a napokban összeszólalkozása volt Saha Onut nevű barátjával, akitől haraggal vált el. Tegnap Radna főterén a két haragos összetalalkozott és Matei, aki kissé ittas állapotban volt, előrántotta kését és még mielőtt Sabau védekezni tudott volna, többször a hasába szurt, majd elmenekült. A csendőrök ma reggel elfogták Mateit, akit az aradi ügyészségre szállítottak be. Sabau Onut rövid kínlás után súlyos sérüléseibe behalt s támadója ellen most szándékos emberölés bűntette címén emel vádat az aradi ügyészség.

HATSUE YUASA

a világhírű japán dalénekesnő
egyetlen hangversenye január 13.
Jegyek 60-200.- lej Sándornál.

— A minorita rendfőnök konferencia beszéde. Párizsny Bonaventura minorita rendfőnök ma este fél hét órakor rendes hétfői konferenciális beszédek során a hitetlenségről és a kulturáról tartott értékes előadást a Minorita kulturaházban. A széles témakört felölelő beszédében a mai ember önállósága révén szabott erkölcsi törvényekről, a katolikus vallás által megteremtett erkölcsi törvények módosításáról beszélt előbb a rendfőnök, majd áttért a mai kor teremtette hit iránti közönyre, a helytelen középiskolai nevelésre, a világ katolikuságának a hittől mindinkább való eltávolodására. Elmondotta, hogy a modernizálódás és az emberi kultúra fejlődése nemcsak a technikai diadalokban nyilvánulhat meg, hanem a vallásos érzület ápolásában is kifejezésre juthat egy nép fejlettsége. Beszélt továbbá a helytelen családi életéről, az egyke rendszerről és a vallásos türelmességről minden más vallás iránt. Amint mondomta: nem szabad senkit sem háborgatni hitében, de viszont nem szabad magunkat vallási fel fogásunkban zavartatni. Bejelentette végül, hogy ha kellő érdeklődés nyilvánulna meg, hajlandó ez esetben vallási ismereteket terjesztő kurzusokat tartani a katolikus férfiak számára. Mindvégig érdekes beszéde a szépszámu közönségből a legmagvobb elismerést váltotta ki, amelyet lelkes tapsban juttattak kifejezésre.

— Eljegyzés. Néhai kiscsöpényi komlósi Komlóssy Jenő Ödön, MÁV főellenőr, h. szakosztályfőnök leányát, Violát, eljegyezte Rákóczy Sándor.

— Kávéházi engedélyek kiadása. A belügyminisztériumtól ma rendelet érkezett az aradi államrendőrségre, amely szerint a vendéglők, kávéházak, cukrászdák és hasonló nyilvános helyiségek engedélyét ezentúl városokban a rendőrprefektúra és községekben a főszolgabíró adja ki.

— Halálba üzte a csunyasága. Budapestről jelentik: Vasárnap délután a Király-ucca 24. számú ház harmadik emeletéről leugrott Zeidler Rózsi 34 éves hivatalnoknő, aki a Hermes bank alkalmazottja volt. Tettét azért követte el, mert csunya volt. A hivatalnoknő meghalt.

— Ellopott kerékpár. Octavian Ilica aradi lakos ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy kilencezer lej értékű kerékpárját ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

Az Iparos Otthon műsoros estje. Az elmúlt szombat az Iparos Otthonban a megszokott keretek között zajlott le a műsoros est, a termet zsufolásig megtöltő közönség jelenlétében. Az estélyt Mandl Ilonka kiforrott zongorajátéka vezette be, amely után Marián Bözsike bájos tánca következett. Ezután Mandl Ilonka énekelt nagy teszés mellett néhány román és magyar dalt, Dick Mihály avatott zongorakiséréte mellett. Majd „Komédiások Píropocson” című egyfelvonásos komédia következett, amelyben kiváló alakítást nyújtottak Anda Juci, Papp Ilonka, Diósi Lajos és Weinberger Frigyes. Ezután Melicher Irén nagyhatású szavalata következett, míg Surányi Misi és Szücs Ferenc groteszk tánczenéjére Diósi Lajos, Deutsch Károly és Weinberger Frigyes komikus táncokat adtak elő, óriási sikerrel. Az estély kiemelkedő száma Ágoston Zsigmond, „Szinházba megyünk” című egyfelvonásosa volt, amelyben Czitrom Olga, Klein Aranka és Salamon György feltűnést keltő színészi tehetséggel játszották meg szerepüket. A szellemes darabot a szerző tanította be, akit a közönség melegen ünnepelt, és többször a lámpák elé szólított. Végül közkívánatra, műsoron kívül a tehetséges Surányi testvérek elismételték a múlt héten bemutatott táncaikat, amelyeket viharos tapsal fogadott a közönség. A jólsikerült műsoros estlyen Ágoston Zsigmond konferált, ötletesen, finom humorral.

— Tétre béreljen Kerpel könyvtárában.

— Tolvaj cigányok az aradi ügyészségen. Ardelean Mihály és Lukács György aradi cigányokat tolvajlás miatt a rendőrségről ma az ügyészségre kísérték át, ahol mindkettőjüket letartóztatásba helyezték.

Ha olvasta már Balzac „SZERELEM”

cimű regényét úgy nézze meg csütörtöktől kezdve az APOLLOBAN.

— Halálos bobverseny. Bucurestiből jelentik: Ramnicul Valceaban tegnap bobverseny volt. Az egyik bob, amelyet Jonescu ipariskolai tanár vezetett és amelyen rajta kívül egy bíró, egy őrmester és két ottani sportember ültek, felborult és egy fába ütközött. Jonescu professzor a helyszínen meghalt, a többiek súlyosan megsebesültek. A bob 115 kilométeres sebességgel jött le a völgybe. A katasztrófát az idézte elő, hogy a vezető nem vette észre a fordulót, mert a nagyszámu nézőközönség akadályozta a kilátásban.

— Meghalt a zsidó rabbiból lett katolikus pater. Newyorkban meghalt a napokban az európai és amerikai katolikus körökben egyaránt ismert, hatvanhét éves benedekrendi pater Hylarius. Ennek az élettörténete nagyon érdekes. Hylarius atya Marasdon született 1860-ban és az ottani rabbinak, Rosenfeldnek volt a fia. Az öreg Rosenfeld fiából is rabbiból akart és így a fiu egy német rabbiképző intézetbe került, majd Regensburg mellett rabbi is lett, ahol összeismerkedett egy keresztény pappal, akivel szoros barátságba lépett. A barátság az lett az eredménye, hogy Rosenfeld rabbi átért a keresztény hitre, belépett a benedekrendi kolostorba és katolikus pap lett belőle, pater Hylarius névvel. Mint a rend kiküldötte került Amerikába, ahol évtizedekig mint misszionárius működött és egyike lett a legtisztelendőbb papoknak. Pater Hylarius Amerikában sem feledkezett meg régi hazájáról és a háború alatt gyakran küldött segílyt és szeretetadományokat az ő hazai szegény katolikusoknak.

— Tízmilliárdos vámjövedelem. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium hivatalos kimutatása szerint az államkincstár vámbevételei 1927. november 30-ig a következők voltak: Importilletékekből befolyt 6 milliárd 199 millió 9488 lej, exportilletékekből 2 milliárd 190 millió 702.261 lej, egyéb vámdíjakból 323 millió 986.816 lej. A decemberi fokozottabb áruforgalmat tekintve véve, a kincstár vámjövetelei, amelyek az első tizenegy hónapban összesen 8 milliárd 713 millió 783.962 lejt tettek ki, az év végéig elérték, esetleg felül is multak a 10 milliárd lejt. Ezzel szemben 1926. első tizenegy hónapjában exportvámokból 3 milliárd 364 millió 772.289 lej, importvámokból 4 milliárd 79 millió 840.200 lej, egyéb vámlilletékekből 595 millió 66.824 lej volt az állam bevétele, vagyis tavalyelőtt összesen 8 milliárd 39 millió 679.314 lejt inkasszált az állam a vámokból. A két év vámbevételei közt közel egymilliárdos többlet mutatkozik 1927. javára, illetve a gazdasági élet terhére.

— A tenger mártírjainak irtóztos szenvedése. Washingtonból jelentik: A tengerészeti minisztérium nyilvánosságra hozta az elsúlyed S. 4. tengeralattjáró ellenőrző könyvzék utolsó feljegyzéseit, amek a leadott és felvett szikrataviratokat tartalmazza. A feljegyzésekből kitűnik, hogy az elmerült tengeralattjáró áldozatai még 7 óra 24 perccel az elsúlyedés után is éltek.

Newyorkból jelentik: Az elsúlyed S. IV. tengeralattjáróból eddig 17 halottat hoztak fel.

— Különös vasutszerencsétlenség. Amsterdamból jelentik: Egy személyvonat fékhiba miatt nekifutott egy ütköző baknak, átszakasztotta, majd az állomásépületnek futott. A mozdonyvezető súlyosan megsebesült, egy asszony meghalt.

— Tragédia az új kalap miatt. Tragikus szerencsétlenség történt szombat este az arad-hegyaljai villamosvasuton. Schosmayer Boldizsár ghioroci (gyoroki) munkás, ki Aradról utazott haza Ghiorocra (Györökre), Micalaca és Glogovat között leugrott a robogó villamosról, amelynek a kerekai mindkét lábát többel lemetsztették. A szerencsétlen munkás a perronon utazott s a dühöngő szélvihar lekapta fejéről aznap vásárolt új kalapját, mire Schosmayer utána ugrott, de olyan szerencsétlenül esett, hogy a villamos kerekai alá került. A súlyosan megsérült embert az aradi közkórházba szállították be.

Olasz vérbosszu Bucurestiben.

Olasz mérnök féltékeny felesége leszúrta riválisát, egy ezredes leányát.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Megdöbbentő féltékenységi dráma játszódott le az elmúlt éjszaka Bucurestiben. Moccio Pietro bucuresti-i olasz mérnök felesége tegnap éjszaka behatolt Stonescu ezredes lakásába, ott az ezredes leányát, Alexandrinát egy törrel súlyosan megsebesítette, azután szökést kísérelt meg, de a megsérült leány sikoltásaira elősietett házbellek lefoglalták és a rendőrségnek adták át. Moccioné, a merénylő asszony a rendőrségen elmondta, hogy korzikai születésű és náluk évszázadok óta „logos” a bosszu, a román rendőrségnek tehát semmi köze ahhoz, hogy tettét féltékenységből követte el. Napokkal ezelőtt férje azzal az ürüggyel távozott el hazulról, hogy hivatalos ügyben Targovisteba utazik.

Alig távozott a férj, az asszony címére névtelen levél érkezett, amelyben ismeretlen jóakarója közölte vele, hogy Moccio mérnök minden szabad idejét Stonescu ezredes leányánál tölti, akivel állítólag már meg is egyeztek abban, hogy a mérnök elvállalja feleségétől és azután ők megesküsznek. Az asszonyon — vallomása szerint — erre annyira elhatalmasodott a féltékenység, hogy mivel sem törődve, súlyos bosszút esküdt, előkereste férje egyik törét és éjszakának idején behatolt a leány szüleinek Episcop-ucai lakásába, ahol aztán szó nélkül ledöfte riválisát. Miután az ezredes leánya súlyos sérüléseket szenvedett, a bosszuálló asszonyt a rendőrségen őrizetbe vették és megindították az ügyben a vizsgálatot.

Meglepetést keltő diákokat tárgyalta Clujon.

Egy zsidó pincért a zsidók elleni izgatással vádolták, s a hadbíróóság a legnagyobb büntetéssel sújtotta.

(Az Aradi Közlöny cluj-i tudósítójának telefonjelentése.) A ma délelőttre kifűzött diákok tárgyalását, a vádlottak és tanuk egyrészenek távolmaradása miatt Zbaretiu ezredes ma délután négy órára halasztotta. A mai pöröknek négy vádlottjuk van és pedig: Suvagau Péter cluj-i egyetemi hallgató, Stefanescu János kereskedelmi iskolai tanuló, Blau József váradai pincér és Torockai Ágoston szabósegéd. A hadbíróóság a legszigorubb óvintézkedéseket foganatosította, hogy a tárgyalás minden incidens nélkül, zavartalanul folyjék le. A hadbíróóság épületének kapuit erős katonai őrség állította el, amelyek csak igazoltatás és engedély felmutatása után bocsátották be az érdeklődőket. A tárgyalást délután négy órakor nyitotta meg Zbaretiu ezredes. Elsőnek Suvagau Péter cluj-i joghallgató ügyét tárgyalták, akit azzal vádolnak, hogy úgy a váradai, mint a cluj-i zavargások aktív részese volt. A joghallgató tagadja a vádat, s elmondja, hogy a váradai zavargások első napjáról mindössze annyit tud, hogy a színházba, ahol ő is tartózkodott, többen egy véres inget hoztak be, azzal, hogy az Vaiszloviché, akit a diákok megvertek. A

cluj-i zavargásban nem vett részt, s a diákok felvonulását a Rosca-féle borhélvümlhelyből nézte végig. Ezt az állítását a borbély is igazolta, ezzel szemben a cluj-i Newyork-szállóban egy akatáskát találtak, amelyben egy Suvagau nevével ellátott jogkönyv és egy elszakított imaszij volt. Ezekre a diák nem tud kellő felvilágosítást adni. Negulescu hadbírókapitány-ügyész hat havi fogház kiszabását kéri, míg Statuescu, Bratiu Helén és Pop Valér védők felmentést kérnek. A hadbíróóság Suvagau három havi fogházra ítélte.

Ezután következett a nap szenzációja. Blau József nagyváradai zsidó pincért azzal vádolják, hogy Váradon ő bujtogatta fel a diákokat a zsidó kereskedők kirakatainak beverésére. Blau azzal védekezik, hogy ő, mint zsidó ember, nem izgathatott saját hitsorsosai ellen. Statuescu védő beszéde után a hadbíróóság öt hónapi fogházra ítélte a pincért. Stefanescu kereskedelmi iskolai tanuló husz nap, Torockai Ágoston szabósegédet pedig tíz nap fogházra ítélte a hadbíróóság, a zavargásokban való részvétel címén. A cluj-i hadbíróóság különben szombatig öt diákpert fog letárgyalni.

Ha nem olvasta Balzac „SZERELEM”

cimű regényét, akkor legalább filmen nézze meg csütörtöktől kezdve az APOLLOBAN.

1) Magyar skibajnokság. Budapestről jelentik: A vasárnapi országos skibajnokság eredménye a következő: lesiklás: első Szepes Béla 2.47 perc, második Szepes Gyula 3.45 p. Az ugrásban első Szepes Béla 23 méter, második Szepes Gyula 22 méterrel. A Reggel szerint az eredmények alapján a Szepes-fivéreket küldik el a sant-moritz-i téli olimpiászra.

— ANACOT pastilla rendszeres szopogatásával fertőtlenítsa a száj és garatüreget. ANACOT pastilla megvédi a fertőzéses bántalmaktól.

— Themes álarcsobája január 14-én.

— Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete értesíti az érdekelteket, hogy a kötelező heti betétek 1924. évtársulatára befizetett összegek a mai naptól kezdve kifizetésre kerülnek. A kamatos kamatok hozzászámításával kimutatott összegek naponta délután 4—6 óráig a szövetkezet Strada Bratianu 18. szám (Weltzer János-uca) helyiségében felvehetőek. — Az új 1928. évtársulatba még mindig be lehet iratkozni ugyanott a hivatalos órák alatt, ahol kellő felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

— Koszorumegváltás. Behm Benő elhalálása alkalmából Kornis Testvérek cég tisztviselői kara a nagy nyomorban lévő Molnár Sándor és családjának 620 lejt küldött. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— Jó egészség a legfőbb kincs. Igyék reggelre és uzsonniára egy-egy csésze Ovomaltine-t, ez a legbiztosabb módja az egészség megővésének.

— A „Korunk” új száma. A „Korunk” most megjelent januári számával a harmadik évfolyamába lép. Ez a különösen szerkesztett, teljesen új típusú revue, amelyen magyar nyelven még nem jelent meg, két év alatt nagy közönséget hódított meg magának. Progresszív szelleme, objektivitása, frissesége és változatos, mindig európai nivóju tartalma a magyar szemlék között a legelső sorba helyezik az egész magyar nyelvterületen. A januári számból Mémeljük: Reményi József: Az amerikai négerkérdés, Ersek Anna: A modern háztartás technikája, Ferrandó: A fizika határaitól cikkeket, Marinetti, Karácsony Benő novelláit, Leonard Frank Polgár c. regényének további fejezeteit. Különösen érdekes cikkeket hoz a Kulturkrónika rovat. Ezenkívül: Kulturkrónia rövid hírekben, Rövid könyvszemle, Polyóiratszemle-rovatok. A „Korunk” havonta 80 oldalon jelenik meg. Előfizetés ára félévre 460 lej, negyedévre 250 lej. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Cluj, Str. Regáló 47.

— ATE evezős teaest január 14-én a „Fehér Kereszt”-ben.

— RÁDIÓ-MŰSOR. Kedd, január 10. Wien-Grác. 20.09. Klenzl-est. — Berlin. 20.10. Operaelőadás. — Boroszló. 20.50. Dalest. — Frankfurt a M. 18.30. Operaelőadás. — Leipzig. 22.30. Szórakoztató és tánczene. — Milano. 20.50. Zenekari hangverseny. — München. 22.15. Gramofonzene. — Nápoly. 17.10. Zenekari hangverseny. — Pozsony. 17.15. Kvarlett. — Prága. 19. Operaelőadás. — Róma. 20.45. Orosz zeneszerzők. — Stuttgart. 21. Franz Baumann tenorista hangversenye. — Zágráb. 17. Hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17. Operaelőadás (hangverseny.) 19. Operaelőadás. 22.45. Cigányzene.

Balzac „SZERELEM”

cimű film főszerepeit
ELISABETH BERGNER
ESZTERHÁZY ÁGNES alakítják.

LEGUJABB.

A belgrádi Telegraphen-Union rádió-tudósítása az Aradi Közlöny számára. Jugoszlávia királynéjának születésnapja.

Belgrádból jelentik: Ma reggel huszonegy ágyulövés hangzott el Szerbia fővárosában. A lakosság azt hitte, hogy bekövetkezett a királyi családban várt esemény. Csak később tudták meg, hogy a királyné születésnapját jelezték az ágyulövések. A születésnap ünnepség során a királyi palota kápolnájában mise volt, amelyen részt vettek a király, a királyné, Mária özvegy román királynő, Ileana hercegnő és a királyi család összes tagjai.

A Themse elöntötte Londont.

Londomból jelentik: A nagy esőzések és olvadások következtében a Themse kiöntött, úgy hogy maga a parlament is víz alá került. A Westminster negyedben számos ház összeomlott. A romok alól eddig tizenegy halottat vettek ki. A woolvici katonai arzenálba szintén víz hatolt be és igen jelentékeny károkat okozott. London elővárosai teljesen víz

alatt vannak. A Themse partján igen sok rak-tárhelyiség rengeteg áruval víz alá került. A kár több százezer fontra rug. Az egyes negyedekekből érkező jelentések szerint, eddig tizenhét halottat emeltek ki a víz alól. A villamosvasuti és vasuti összeköttetés teljesen megszakadt.

Meghosszabbították a jugoszláv-olasz barátsági szerződést.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv-olasz barátsági szerződést ma hat hónapra meghosszabbították. A barátsági szerződést 1924. január 27-én kötötte Róma Jugoszláviával és a szerződés 1928. január 27-én jár le. A két állam diplomatai Rómában tilték össze és elhatározták, hogy a barátsági szerződést 1928. július 27-ig meghosszabbítják.

Megrendszabályozzák Bulgáriát.

Oemből jelentik: Briand, mint a nagykövetségek tanácsának elnöke, levelet írt a Népszövetséghez, amelyben közli, hogy Bulgária katonai ellenőrzése nem szüntethető meg, mint hogy Bulgária nem tett eleget a békeszerző-

désben kikötött feltételeknek. A nagykövetségek tanácsa mindenesetre megkeresi a módját annak, hogy akár erőszakos eszközökkel Bulgáriát a békeszerződések betartására kényszerítse.

Horvátország Szerbia ellen támad.

Zágrábból jelentik: A horvát pártok ma délelőtt nagygyűlést tartott, amelyen több ezren vettek részt és éles kifakadások hangzottak el Szerbia ellen. Az első szónok Frumler képviselő volt, aki bírálta a kormány munkáját és kimutatta, hogy erőszakkal nyomja el a horvát kulturát. Egyenjogúságról beszélnek Belgrádban, holott erről szó sincsen. A horvát népet hatalmas adókkal teszik tönk-

re. Az ország kiadásával nem egyenlően terhelik a népet, hanem mindent a horvátoknak kell viselniük. A következő szónok barbárok-nak nevezte a szerbeket, akik ha nem is embereket, de vagyonokat pusztítanak el. Szerinte Belgrád uralkodik Zágráb és Horvátország felett és felhívja a horvát népet, hogy küzdjön a türhetetlen elnyomás ellen.

A volt bolgár cár IV. Károly sirjánál.

Párisból jelentik: Ferdinánd volt bolgár cár, földközi tengeri útjában, ma Madeira szigetéhez érkezett, ahol megállította a hajót,

kiszállott a szigetre, meglátogatta IV. Károly néhai magyar király sirját és arra koszorút helyezett.

Borzalmas vasuti katasztrófa Laibachnál.

Laibachból jelentik: A laibachi személyvonat a város közelében összeütközött egy tehervonattal, amelynek három kocsija pozdorjává tört. A tehervonat fűtője szörnyethalt és a személyvonat utasai közül számosan megsebesültek. Az összeütközés következté-

ben óriási pánik keletkezett az utasok között, akik közül sokan leugrottak a vonatról és esés közben sérültek meg. A karambol felszakította a síneket. A forgalom még nem állott helyre. Bizottság szállt ki a helyszínre, hogy megállapítsa az összeütközés okát.

drachma 2.18, dinár 2.86, dollár 161, lengyel zloty 18.30, osztrák schilling 22.95, pengő 28.40, cseh korona 4.76.

Felelős szerkesztő: RÉTHY IÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.



„No várunk meg, míg az „UNIVERSAL” szülőpermetező-szer teljesen kipusztít beennünk; menjünk új világrészbe, ahol még nem ismerik az „UNIVERSAL” szülőpermetező preparatum korszakalkotó hatását!”

Rudolf Meese hird.

A hernyók és rovarokon kívül a többi szülő-megbetegedések ugyint:

lisztharmat, zöld és fakó rothadás, peronoszpora és fűt-peronoszpora

csak a mult szomorú emlékeit képesik, mert minden betegséget biztosan elhárítja az „UNIVERSAL”-al való permetezés. 1058

POROZNI NEM KELLI

Felvilágosítással és használati utasítással szolgál:

az „UNIVERSAL”

Szülőpermetező anyag Vállalat Vezérképviselete
Arad, Str. Greceanu 5.

NYILTTÉR.

E rovat a... nem vállalunk felelősséget.

MEGHIVÓ.

Erdély és Bánát összes mozifülszínházossal ezennel meghívjuk az „Erdélyrészi Mozgyűlés” alakuló közgyűlésére, mely Aradon, 1928. január 11-ik napján délelőtt 10 órakor az Ipar- és Kereskedelmi Kamara üléstermében tartatik meg.

10500 Az előkészítő-bizottság.

LITHYNIA

! PAPTAMASI ÁSVANYVIZ. !
Üdítő Gyógyító !
! Kapható drogeriákban, fűszerüzletben és vendéglőkben 4170 !

Vérszegények, sápadtak, legyöngültek és ótvágytalanok
legjobb erősítő és bizlaló szere a
Ferrol Vastáplikör.
Egy üveg ára 95.- lej.
Készít: 298
dr. Földes gyógyszerész Arad

Parketta
Ara d o n. Parkettát lakással együtt is vállalunk. Telefon: 187. 504.

Mindenkinek ajánlatos!!
a szehszlovák állami osztálysorsjátékban résztvenni.
57 millió össznyeremények, 2 millió főnyeremény.
Rendelések a világhírű főelárusító cégnél:
WALD BANKHÁZ, KOŠICE.
1/4 cK. 20.—, 1/2 cK. 40.—, 3/4 cK. 80.—. (portó 2 cK.)
Dupla sorsjegy (2 egész sorsjegy egyenlő számu) cK. 160.—,
diskrét szétküldés, felirat nélküli zárt borítékban,
Befizetés a sorsjegy és a hivatalos játékterv vétele után. 262
Külföldi (nemzetközi) postautalványon vagy ajánlott levélben.
I. oszt. húzása 1928. január hó 18.

Teljesen új, adómenyes, modern
3 szobás magánház

cseléd- és fürdőszoba, pince, villany, vízvezeték. Shone csatorna bevezetve, 200 négyzetméter telekkel a belváros legszébb helyén áron alul, 480.000 lejért
ELADÓ. Bővebbet:
Erty Jánosnál, Str. Onca 10-12. volt Perényi vendéglő.
298

Friss, élénk, ötletes, és tartalmas
az
ARADI KÖZLÖNY

Az összes raktáron levő teli női és leányka felöltök minden elfogadható áron el lesznek adva addig, amíg a készlet tart.

IULIU PLESZ Gyula cégnél ARAD
 ««« Strada Colonel Pirlol (Vörösmarty-ucca), a színház hátsó bejáratával szemben. »»»
A MITIÉ rendszer. Mélyen leszállított áruk

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden sor hétköznap 4 vasárnap 8 Lej. vastagabb betűvel 8. Mivel 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 soros hétköznap 40. vasárnap 80 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzóddók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvasó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Aláíratok, írtás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobb szer az **EGGER-PETROL.** — Kapható minden droguériában és minden gyógyszerárban.

DOMBORNOMÁS névjegyek és levélpapírok minden papírkereskedésben megrendelhetők. 15301

ALKALMAZÁS.

MINDENES szobaleány, rendszerető, 15-ére felvétetik. Cim Str. V. Babes 5. (Kiss Ernő-ucca.) 267

MOSONÉ ajánkozik házakhoz 90 lejért. Suroini is megy. Str. Blanduziei No. 7. volt Közép-ucca.

INTELLIGENS agilis urinők, urleányok, kik minden szolgálat nélkül nagy mellettkeresetre akarnak szert tenni közölkék címüket „Bankszak” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 280

MOLNÁR állást keres. Jobb segédi állást is elfogad. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 279

JOBB minden leány, ki főzéshez is ért, kéttagú családnak keresetetik. Szücs divatüzlet Dengl-ház. Ugyanott elarusító leány felvétetik. 289

KÖNNYŰ munkára egy fiatal minden bejárási felvétetik. Str. Capitan Ignat 14. szám. 296

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS modern uccal. lakás február 1-re kiadó. Arad, Str. Muciu Scovola 7. (Hajó.) 287

KÉTSZOBÁS LAKÁS fürdőszobával, mellékhelyiségekkel és nagy üzlethelyiség műhelynek, irodának vagy lerakottnak alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 291

KERESÉK nagyobb egyzobás konyhás esetleg kétszobás lakást április vagy május elsjére. Ajánlatokat Virág-u. 61. szám kérek. 500

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MOHIER-SCHRANTZ CSEPLÓGAR-NITURA 8-as teljes felszereléssel. 16 karban. eladó. Bővebbet Urad, tisztartóság Monerán u. p. Bocsig. 277

ANTI és modern ebédők, háló, uriszoba, szalon berendezések, antik butorok, Ehrbarj, Bösedörfer, Petroff stb. szongorák, márkás porcellánok, japán vászok, asztali korszok, alpaca avószküzök, festmények, tükrök, fotelok, lámpák, paravánok, sodronyágyak, férfi és női bundák, férfi télikabátok, kis vitrin, antik órák, stb. eladók. Salgóné, bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1000

NEGY darab bizott sejtés eladó. Strada Dcamna Balasa 149. 283

FÉRFIRUHÁK, pedálos cimbalcm, ebéd- és divány olcsón eladó. Str. Closca 11. 290

HÁLÓ, ebédőbutorok alkalmi áron eladó. „Uranal” iroda, Városházával szemben. 297

ANTI és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas áron való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

SERTÉSKANOK, legelsőrendű fajmangolica Mezőhegyesről importált, többszörösen kitüntette, köztenyésztésre ajánl Hámory gazdaság. Arad, Str. Eminescu 5. szám. 284

ZONGORÁK és PIANINOK részletfizetésre 276

MELISNEL, P. Av. Ianou 21.



Sziléziai dió kocsz szalon

KÖSZÖN folytatóg, töltőkönyv és cserepályákba „RETORTA” Tászon hási és ipari célra zsákban és csomagolva minden mennyiségben házhoz szállít: **ALTMANN EDE** 448

szénraktár Arad, Bul. Reg. Ferdinand 44. (Boros Béni-tér.) 527 Telefon 461.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

CURTICI állomáson hotel és vendéglőnek újonnan épült, illetőleg restaurált helyiségek kiadók. Román vallású vállalkozó, előnyben, Cautio szükséges. Bővebbet Arad, Str. Eminescu 5. 283

KÜLÖNFÉLÉK.

A. A. C. BALON fülbevaló része elvesztett. Megtaláló kértik jutalom ellenében Bulv. Regina Maria 8., II. em., 16. alá juttatni. 295

FARKASKUTYA him találtatott, igazolt tulajdonosa átveheti Kamna, Str. Numa Pompiliu No. 7. 281

ELVESZETT Özv. Krummer Mátyásné névre szóló nyugdíjkönyv a Str. Cosbuctól a Bulv. Reg. Marian levő Lengyel butorüzletig terjedő utvonalon. Mivel megtalálóra teljesen érvénytelen kérem azt jobban ellenében Str. Goidu (Szt. István-u.) 5. sz. alá háztulajdonosnak visszajuttatni. 294

MINISTERUL JUSTITIEI COMISIUNEA DE NATURALIZARE

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința aceleora cari ar voi să facă vreo împințare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Ministru!

Subsemnatul Gyarmati Iosif demicliat în Arad din anul 1906, cu tot respectul rog să binevoiti a-mi face formele legale pentru a primi cetățenia română atât eu cât și soția mea Ana Brinzei de origine română conform art. 8 litera b. din legea privitoare la dobândirea naționalității române. Cu stimă:

Gyarmati Iosif,
Str. Gral Coandă No. 6.
278
Dos. No. 1456—1927. Arad.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre:

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben:

10 millió lej = 2 millió cK.

2 jutalomdíj á **3 1/2** millió lej = 700.000— cK.

2 nyeresemény á **1 1/2** millió lej = 300.000— cK.

2 nyeresemény á **1** millió lej = 200.000— cK.

1 nyeresemény á **1/2** millió lej = 100.000— cK.

és sok nyeresemény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 cK. stb.

Összesen 115.000 nyeresemény.

285 millió lej = 57 millió cK.

összeértékben.

Minden egyes nyeresemény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. oszt. huzása 1928. január 18-án.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő lap. Borítékban küldendő.

FORTUNA BANKHÁZNAK.

Bratislava, Csehszlovákia.

Küldjön I. oszt. huzáshoz

..... egyszorosjegyet á 400.— lej fél á 200.— lej negyed á 100.— lej.

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal vagy pénzlevélben átutalom. 6939

Név: _____
 Hely: _____ Ucca, ut: _____
 C. _____

Képekerek

villanyerőre berendezett speciális képekerek műhely. Oval, kerek és blouzel keretek minden méretben és kivitelben.

Freiman József Arad, Str. Brailianu 9.

Spitz Testvérek

fatermelők és fatereskedők.

Központi iroda: Arad, Bulev. Reg. Maria 9

Telefon: 719.

Ajánlják prima, száraz hasáb

tüzfájukai

waggontételben, legolcsóbb napi áron. 210

Kivánzágra házhoz szállítva

Gyoroki szőnyegszövő háziipar

Románia legrégebb ilyen telepe altruista alapon, készít önköltségben szép és tartós perzsaszőnyegeket!

Muzsaj József

Arad, a színházzal szemben.

Őszi és téli árjegyzék:

LEJ:

Iskola öltöny 1600

Férfi öltöny tiszta gyapju 1750—

Férfi öltöny div. színekben 2450—

Sötét kék és fekete öltöny la. 2750—

Őszi felöltő 1950—

Uster double la. 2450—

Fekete téli kabát szőrme

sál gallerral 2650—

Fregoll raglán 2200—

Gummi kabát 850—

Börkabát minden szín. la. 4600—

Merték szerinti szabóság!

Nagy posztó raktár!